

SMS؛ تبلیغ یا تجاوز به حقوق مردم

می کند اعلام کرد که چسباندن آگهی روی در و دیوار خانه ها جرم محسوب می شود و قابل پیگیری است و به این ترتیب تلاش برای زدودن دیوارهای شهر از زشتی چسباندن برچسب های تبلیغاتی به نوعی باعث احقاق حق صاحبان خانه ها شد که سال ها حق مسلمشان از سوی تبلیغ کنندگان کالاها و خدمات که بیشتر هم در مورد لوله کشی، تخلیه چاه و آژانس های اتومبیل بود محروم مانده بودند.

استفاده غیر قانونی

با توجه به این مسئله به نظر می رسد که استفاده از شبکه SMS از طریق تلفن های همراه که متعلق به افراد است بدون رضایت آنها نوعی تعدی به حق مالکیت افراد تلقی می شود و قانونا هر نوع استفاده غیر مجاز از چیزی که مالکیت آن متعلق به فرد دیگری است قانونا ممنوع بوده و جرم محسوب می شود و لزوما هر گاه جرمی اتفاق بیفتد، کسی که حقی از او سلب شده است حق دارد به مراجع قضائی شکایت کند و باید به شکایت او رسیدگی شود.

هنوز قانون نداریم

اما در مورد استفاده از شبکه SMS برای ارسال پیام تبلیغاتی بر روی گوشی تلفن همراهی که متعلق به دیگری است قانون هنوز خاموش است. زیرا از زمانی که موبایل وارد ایران شده و تا امروز ظاهرا قانونگذاران به این موضوع که آیا می توان بدون اجازه دارندگان موبایل خط آنها را برای ارسال پیام تبلیغاتی مورد استفاده قرار داد یا خیر فکر نکرده اند و یا شاید هنوز موردی که بتواند اندیشیدن به این مسئله و مسائل مشابه آن را ضروری سازد به وجود نیامده، اما به نظر می رسد همان طور که در مورد استفاده از اینترنت و یا همه مسائلی که با ورود تکنولوژی های جدید ارتباطی به ایران حتماً مسائلی وجود دارد که باید از نظر قانونی به آنها اندیشیده شود. در مورد ارسال پیام های تبلیغاتی از طریق SMS نیز قطعاً مواردی وجود دارد که باید مورد توجه قانونگذاران قرار بگیرد.

تفاوت تلفن همراه با رسانه ها

شاید ارسال کنندگان این پیام های تبلیغاتی معتقد باشند که فرستادن پیام تبلیغاتی روی گوشی تلفن افراد تجاوز به حق مالکیت آنها تلقی نمی شود و همان طور که از رادیو به عنوان یک وسیله شخصی متعلق به افراد آگهی تبلیغات پخش می شود و جای اعتراض هم وجود ندارد. ارسال پیام از طریق SMS نیز بلامانع است، اما تفاوت رادیو یا تلویزیون با تلفن همراه در این است که یکی از نقش های رادیو یا تلویزیون با تلفن همراه در این است که یکی از نقش های رادیو یا تلویزیون یا هر رسانه دیگری اطلاع رسانی است و پخش پیام های تبلیغاتی نیز به نوعی اطلاع رسانی تلقی می شود علاوه بر این کسی که روزنامه یا مجله می خرد یا به رادیو گوش می دهد، می تواند به آگهی های تبلیغاتی این رسانه ها توجه نکند یا به هنگام پخش پیام های بازرگانی رادیو یا تلویزیون را خاموش کند. در حالی که تلفن همراه یک ابزار رسانه ای نیست و بنابراین تعریف و کاربری آن نیز با رادیو یا تلویزیون یا سایر رسانه ها متفاوت است. بنابراین نمی توان از آن به عنوان یک وسیله پیام رسان تبلیغاتی مگر با اجازه صاحب آن استفاده کرد، همان طور که استفاده از فضا یا در و دیوار خانه ها برای نصب تابلوهای تبلیغاتی بدون موافقت صاحبان آنها ممنوع است و همان طور که نمی توان از وسیله ای که متعلق به فرد دیگری است بدون اجازه مالک آن به عنوان یک رسانه تبلیغاتی بهره برد، لزوماً استفاده از تلفن همراه نیز به عنوان یک وسیله ارتباط شخصی برای ارسال پیام های تبلیغاتی از طریق SMS می تواند عملی غیر قانونی تلقی شود.

تبلیغ آسان، قیمت گران

استفاده از شبکه پیام رسانی SMS برای تبلیغ کالاها و خدمات در طول یک سال گذشته و با افزایش شمار سیم کارت هایی که در اختیار مردم قرار دارد، افزایش یافته و به شدت در حال گسترش است. در این مدت کوتاه موسسات و شرکت هایی به وجود آمده اند که کارشان تبلیغ از طریق موبایل است و برای انجام خدمات خود تعرفه هایی هم دارند که قیمت انواع پیام های تبلیغاتی و ارسال آنها از طریق SMS مشخص شده است. این قیمت ها با توجه به تعداد کلمات هر پیام، تعداد مخاطبان مورد نظر صاحبان کالا یا خدمات که مایلند

همه آنهایی که تلفن همراه دارند در هفته حداقل سه یا چهار بار از طریق SMS پیام های تبلیغاتی مختلفی را دریافت می کنند که از طرف شرکت ها، سازمان ها و موسسات مختلف تولیدی و خدماتی و بیشتر از همه بانک ها برای آنها ارسال می شود.

تبلیغ از طریق SMS یکی از جدیدترین شیوه های تبلیغاتی است که در ایران به وجود آمده و از آنجا که تبلیغ کننده می تواند در یک ارتباط مستقیم با مخاطب پیام خود را به او برساند ظاهراً یکی از مطمئن ترین شیوه های تبلیغ شناخته شده است.

البته این شیوه پیام رسانی و استفاده از شبکه تلفن همراه برای تبلیغ کالا و خدمات پیش از اینکه در ایران رایج شود در کشورهای دیگر که پیش از ایران موبایل دار شدند رایج شد و طبق معمول در این مورد هم ما به عنوان تولید کننده، استفاده از شبکه SMS و از طریق تلفن های همراه را آموختیم و از آنجا که ایرانی ها همیشه آدم های با استعدادی هستند و بخصوص در تقلید، گاهی از صاحبان اصلی ایده هم جلو می زنند. در مورد استفاده از SMS برای تبلیغ هم می شود گفت که یک شبه ره صد ساله رفته اند و تبلیغ از طریق SMS به یک حرفه مستقل تبدیل شده و جدا از شرکت های تبلیغاتی

که بخش تازه ای در کنار بخش های تبلیغاتی دیگر باز کرده اند، کسانی هم هستند که کارشان فقط گرفتن آگهی از موسسات مختلف و تبلیغ کالا و خدمات آنها از طریق شبکه تلفن همراه است.

ارسال پیام بدون اجازه

قبل از بررسی این موضوع که این شیوه تبلیغاتی تا چه حد می تواند در معرفی کالا و خدمات و رساندن پیام های تبلیغاتی به مخاطبان موثر باشد باید برای این پرسش پاسخی بیابیم که آیا ارسال پیام تبلیغاتی برای دارندگان تلفن همراه بدون رضایت و اجازه آنها قانونی است یا خیر و آیا صاحبان کالاها و خدمات و موسسات تبلیغاتی که کارگزار آنها هستند حق دارند که بدون اجازه دارندگان موبایل وارد حریم خصوصی آنها بشوند و از وسیله ای که متعلق به آنها است برای ارسال پیام تبلیغاتی استفاده کنند.

پاسخ به این پرسش هر چه که باشد یک چیز مسلم است و آن هم این است که «موبایل» به عنوان یک وسیله شخصی متعلق به دارنده آن است و هر کس حق دارد نسبت به چیزی که مالکیت آن را دارد اعمال مالکیت کند و یکی از حقوق اصلی دارندگان حق مالکیت این است که مانع از استفاده دیگران از آن چه که متعلق به آنهاست بشوند و از ورود غیر مجاز دیگران در حریمی که شخصاً به آنها تعلق دارد جلوگیری کنند. بنابراین به نظر می رسد ارسال پیام از طریق SMS برای دارندگان موبایل در واقع به نوعی ورود به حریم شخصی آنها و استفاده غیر مجاز از وسیله ای است که به آنها تعلق دارد.

استفاده بدون اجازه

بدون شک شما یا هر کسی که اتومبیلی دارد به صاحبان کالاها و خدمات یا بنگاه های تبلیغاتی اجازه نمی دهد که بدون اجازه از اتومبیل متعلق به وی به عنوان یک وسیله تبلیغاتی و برای رساندن پیام های بازرگانی استفاده کند و یا چسباندن مثلاً برچسب های تبلیغاتی روی اتومبیل، نوعی کالا یا خدمات خاصی را تبلیغ کنند، زیرا این کار تجاوز به حریم مالکیت افراد تلقی می شود و از لحاظ قانونی جرم است.

چندی قبل و بعد از سال ها که سر و صدای اعتراضات مردم در مورد چسباندن برچسب های تبلیغاتی روی در و دیوار خانه هایشان ظاهراً به جایی نمی رسید بالاخره شهرداری وارد میدان شد و بیشتر به این دلیل که چسباندن آگهی و برچسب های تبلیغاتی روی در و دیوار خانه ها چهره شهر را زشت